

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет філології
Кафедра української філології та міжкультурної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
Юрій КОТЛЯР

«__» _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Спеціальність 014 «Середня освіта (Українська мова і література)»

Розробники

Наталія ЛЕБЕДИНЦЕВА

Галина КОСАРЕВА

В.о. завідувача кафедри української філології
та міжкультурної комунікації

Наталія ЛЕБЕДИНЦЕВА

Гарант освітньої програми
«Теорія і методика навчання: Українська
мова і література та англійська мова»

Ольга ЖВАВА

В.о. декана факультету філології

Ірина ДАНИЛЕНКО

Начальник НМВ

Сергій ШКІРЧАК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Історія української літератури	
Галузь знань	01 «Освіта/Педагогіка»	
Спеціальність	014 «Середня освіта»	
Спеціалізація (якщо є)	014.01 «Українська мова і література»	
Освітня програма	«Теорія і методика навчання: Українська мова і література та англійська мова»	
Рівень вищої освіти	Бакалавр	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	I, II, III, IV	
Навчальний рік	2023–2024	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	-
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	27,5 кредити / 825 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	207 год.	
	207 год.	
	411 год.	
Відсоток аудиторного навантаження	50 %	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	контрольна робота	
Форма підсумкового контролю	іспит (2, 3, 5, 7, 8 семестри)	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета: розгляд особливостей розгортання українського літературного процесу протягом Х–ХХ ст., включаючи історико-культурний аналіз основних рушійних чинників українського культурного розвитку (особливості українського літературного процесу Х–XVIII ст., формування літературної української мови, етнографічні дослідження, колоніальний статус української культури, роз'єднаність українських земель, *fin de siècle*, ранній та зрілий модернізм, соцреалізм, література української діаспори, явище «шістдесятництва», феномен літературних поколінь, постмодерністська естетика та постколоніальний контекст тощо), а також послідовне вивчення культурно значимих художніх творів української літератури, написаних у Х–ХХ ст.

Завдання:

- розкрити загальні культурно-історичні закономірності розвитку української літератури протягом Х–ХХ ст.;
- розглянути характерні проблемно-тематичні та стилістичні риси творчості провідних українських письменників Х–ХХ ст.;
- навчити студентів читати та аналізувати твори української літератури, а також користуватися відповідними історико-літературними та критичними джерелами.

Компетентності та очікувані результати навчання.

Знання й розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності (ЗК2), здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК7), здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією, генерувати нові ідеї (ЗК10); здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання української мови та літератури, англійської мови (ФК3), здатність здійснювати професійну діяльність українською та англійською мовами, спираючись на

знання організації мовних систем, законів їхнього розвитку, сучасних норм їх використання (ФК6), здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови, англійської мови, теорії та історії української літератури в процесі навчання (ФК8), здатність орієнтуватися в літературному процесі в історико-культурному контексті та використовувати знання української та англійської мов, української літератури для формування національної свідомості, культури, ціннісних орієнтацій учнів (ФК9), інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту (ФК10); здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури в практиці навчання української мови і літератури у закладах середньої освіти (рівень базової середньої освіти) (ПК1), здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві (ПК4); критично оцінювати власну навчальну та навчально-наукову, частково-пошукову діяльність і робити висновки щодо самоосвіти, саморозвитку й професійного самовдосконалення (ПРН12), керуватися у своїй діяльності принципами толерантності, діалогу, співробітництва та емпатійної культури (ПРН15), застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації (ПРН17), здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних (ПРН20), дотримуватися принципів академічної доброчесності (ПРН21), здатність працювати результативно індивідуально в групах задля опрацювання певних завдань і формування коректних висновків (ПРН22), висловлювати й аргументувати свою думку стосовно конкретних питань мовознавства й літературознавства (ПРН25), усвідомлювати й дотримуватися етичних норм поведінки (ПРН26), встановлювати й осмислювати елементарні міждисциплінарні зв'язки (ПРН27), переглядати свої погляди й судження та міняти спосіб дій за наявності переконливих аргументів (ПРН28), пояснювати доступно й аргументовано сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору як фахівцям, так і учням (ПРН29).

У результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- загальні закономірності розвитку української літератури;
- характерні проблемно-тематичні та стилістичні риси творчості провідних українських письменників;
- зміст творів української літератури, вивчення яких передбачене програмою курсу;

має вміти:

- характеризувати основні рушійні чинники розвитку української літератури;
- оцінювати окремі художні явища нової української літератури та висвітлювати їх значення для цілого літературного процесу;
- оперувати відповідною літературознавчою термінологією, поданою в словнику програми;
- аналізувати художні твори нової української літератури з точки зору їх естетичної вартості, культуротворчої цінності, суспільного значення тощо;
- орієнтуватись у змісті тих художніх творів, вивчення яких передбачене програмою курсу.

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

Теми	Лекції ї	Практ. заняття	Самост. робота
1 семестр (література Київської Русі та давня українська література X– XVI ст.)			
Передумови виникнення та особливості розвитку давньої української літератури.	4	4	6
Літописання старокиївське та галицько-волинське	4	4	6
Пам'ятки літератури стародавньої України	4	4	6
Давня українська література XIV–XVI ст.	3	3	6
Разом за 1 семестр	15	15	24
2 семестр (давня українська література XVI– XVIII ст.)			
Україномовна книжна поезія XVI–XVII ст.	4	4	7
Українська стародавня драматургія	6	6	8
Історіографічна проза.	4	4	7
Творчість мандрівних дяків. Г.Сковорода	4	4	8
Разом за 2 семестр	18	18	30
3 семестр (українська література I п. XIX ст.)			
Виникнення нової української літератури.	10	10	20
Класицистична та сентименталістська традиції в українській літературі початку XIX ст.	10	10	22
Романтизм в українській літературі I п. XIX ст.	10	10	22
Разом за 3 семестр	30	30	64
4 семестр (українська література II п. XIX ст.)			
Реалізм в українській літературі XIX ст.	10	10	20
Соціально-психологічна проза в українській літературі XIX ст.	10	10	22
Український «театр корифеїв».	4	4	10
Натуралізм і ранній модернізм в українській літературі межі століть.	6	6	12
Разом за 4 семестр	30	30	64
5 семестр (українська література межі XIX–XX ст.)			
Модерні тенденції в українській літературі на межі XIX–XX ст.	10	10	20
Феміністичний дискурс в українській літературі II п. XIX ст.	10	10	22
Імпресіонізм/експресіонізм в українській літературі межі століть.	10	10	22
Разом за 5 семестр	30	30	64
6 семестр (українська література 20-х рр. XX ст.)			
Модерністський дискурс в українській літературі поч. XX ст.	10	10	20
Літературний процес 20-х років XX ст.	10	10	22
Течії модернізму в українській літературі 20-х рр. XX ст.	10	10	22
Разом за 6 семестр	30	30	64
7 семестр (українська література в діаспорі)			
«Празька поетична школа».	4	6	10
Мистецький український рух (МУР).	6	6	14
Прозова творчість письменників-емігрантів.	16	12	25
Нью-Йоркська група поетів.	4	6	15
Разом за 7 семестр	30	30	64
8 семестр (українська література II половини XX ст.)			
Явище «шістдесятництва» в українській літературі.	8	8	13
Літературна ситуація 80-х рр. XX ст. Феномен покоління.	8	8	12
Культурні трансформації 90-х рр. XX ст. Зміна парадигми.	8	8	12

Разом за 8 семестр	24	24	37
Разом за весь період	207	207	411

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

1 семестр

№	Тема заняття / план
1	Передумови виникнення та особливості розвитку давньої української літератури. Періодизація української літератури. Загальна характеристика доби. Мова давніх творів.
2	Біблія та її значення для розвитку літератури. Загальна характеристика Старого Завіту. Новий Завіт, особливості композиції. Інші твори релігійного спрямування (патристика, апокрифи, патерики, проповіді, послання, притчі тощо).
3	Літописання старокиївське та галицько-волинське. Літописи часів Київської Русі. Хрещення Київської Русі Володимиром Великим. Зародження оригінальної літератури Київської Русі.
4	Літописання старокиївське та галицько-волинське. Літописи: «Повість минулих літ», Київський літопис, Галицько-Волинський літопис.
5	Агіографічна та ораторська проза літератури Київської Русі. Релігійна література. «Слово про Закон і Благодать» митрополита Іларіона. Дидактична література: «Повчання дітям» Володимира Мономаха. Кирило Турівський. Києво-Печерський патерик. «Моління» Данила Заточника. Розвиток перекладної літератури.
6	«Слово о полку Ігоревім» у контексті давньої української літератури XII–XIII ст. Історична основа «Слова». Повість про похід Ігоря Святославича на половців (із Київського літопису). Стилiстичні особливості «Слова». Проблема авторства «Слова о полку Ігоревім».
7	Особливості розвитку давньої української літератури в XIV–XVI ст. Історичні умови існування української культури в XIV–XVI ст. Українська література пізнього середньовіччя.
8	Полемічна література. Українсько-польські взаємини в XVI ст. Берестейська унія 1596 р. Полемічна література – тематика, стилістичні особливості. Жанр послання. Творчість І.Вишенського.

2 семестр

№	Тема заняття / план
1	Україномовна книжна поезія XVI–XVII ст. Силабічне віршування. Жанрові різновиди.
2	Україномовна книжна поезія XVI–XVII ст. Поетична творчість К.Саковича, Л.Барановича, І.Величковського.
3	Українська стародавня драматургія. Драматургія і театр у давній українській літературі. Основні жанри драматургії в літературі XVII–XVIII ст. Духовна драма: містерії, міраклі, мораліте, вертеп. Шкільна драма.
4	Українська стародавня драматургія. Діалоги. Історична драма. Трагедокомедія Ф.Прокоповича «Володимир». Драма невідомого автора «Милість Божа».
5	Фольклорна та книжна основа інтермедій. Поняття про інтермедію та її дослідження літературознавцями. Інтермедії до драми Якуба Гаватовича та їх народнопоетичні джерела. Гумористично-побутові та соціально сатиричні мотиви інтермедій з Дернівського збірника.
6	Історіографічна проза. Розвиток української прози XVII – поч. XVIII ст. Ораторська, паломницька та агіографічна проза (творчість Інокентія Галятовського, Д.Туптала).
7	Історіографічна проза. Козацькі літописи. Історичні передумови виникнення Хмельниччини як культурного явища. Тема, авторство та популярні сюжети Літопису Самовидця. Літопис Самійла Величка – пам’ятка барокової прози XVIII ст.

8	Творчість мандрівних дяків. Вірші-орації, вірші-трагедії, пародії, поетична сатира. Творчість Івана Некрашевича.
9	Творча спадщина Г.С.Сковороди. Життєві принципи та філософські погляди Г.С.Сковороди. Ідея «сродної праці» у байках і притчах мислителя. Мовні особливості стилю. Ліричні твори Г.Сковороди. Збірка «Сад божественних пісень».

3 семестр

№	Тема заняття / план
1	Особливості розвитку української культури наприкінці XVIII ст. Українська література наприкінці XVIII – на початку XIX ст.: характерні риси. Передумови виникнення літературної української мови.
2	Художні стилі в українській літературі початку XIX ст. Класицизм. Сентименталізм. Романтизм.
3	Виникнення нової української літератури. Класицизм в українській літературі початку XIX ст. Мова, стилістика та національне питання.
4	Творчість І.Котляревського. «Енеїда» – бурлескно-трагедійна поема. Суспільно-культурна діяльність І.Котляревського.
5	Сентименталізм в українській літературі початку XIX ст. Сентименталізм як художній напрям. Розвиток сентименталізму в європейській літературі.
6	Класицистична та сентименталістська традиції в українській літературі початку XIX ст. Творчість Г.Квітки-Основ'яненка.
7	Поети-байкарі в українській літературі XIX ст. П.Гулак-Артемівський, Є.Гребінка, Л.Глібов. Класицизм і сентименталізм у творчості письменників.
8	Зародження романтизму в українській літературі I половини XIX ст. Етнографічні дослідження та фольклористика.
9	Розвиток романтизму в українській літературі I половини XIX ст. Харківський осередок романтизму. Львівський гурток романтиків «Руська трійця». Київський осередок романтизму.
10	Кирило-Мефодіївське братство як культурне явище. Слов'янофільство в ідеологічній концепції братства. «Закон Божий. Книга буття українського народу» М.Костомарова.
11	Культурна постать Т.Шевченка. Біографія та періодизація творчості митця. Стилiстичні та жанрові особливості творчості Т.Шевченка.
12	Творчість Т.Шевченка. Романтизм і реалізм у творах Т.Шевченка. Значення творчості Т.Шевченка в культурному контексті доби.
13	Т.Шевченко як міфотворець. Філософізм, символізм, націософська творчість Т.Шевченка (за концепцією О.Забужко).
14	Культурна постать П.Куліша. Творчий шлях П.Куліша. Літературна діяльність. Історичний роман «Чорна рада».
15	Творчість П.Куліша. Суспільно-культурна, наукова та перекладацька діяльність письменника. Філософські погляди митця.

4 семестр

№	Тема заняття / план
1	Реалізм як літературний напрям. Характерні риси, засади творчості, жанрові та стилістичні ознаки реалізму.
2	Зародження реалізму в українській літературі XIX ст. Співвідношення реалістичних та романтичних тенденцій у текстах українських письменників. Творчість Ю.Федьковича.
3	Творчість письменників-реалістів. П. Грабовський у контексті українського реалізму.
4	Постать Марка Вовчка. Біографія М. Вілінської в контексті емансипації та образ «мовчущого божества» (за П.Кулішем). «Народні оповідання» Марка Вовчка. Казки.

5	Творчість Марка Вовчка. «Інститутка», «Три доли»: особливості нарації та проблематика творів.
6	Творчість Б.Грінченка. Життєвий і творчий шлях письменника. Жанр оповідання у творчості Б.Грінченка.
7	Соціально-психологічна проза в українській літературі XIX ст. Соціально-побутова повість. Творчість І.Нечуя-Левицького у культурно-історичному контексті.
8	Соціально-психологічний роман в українській літературі. Творчість П.Мирного. «Хіба ревуть воли, як ясла повні». «Повія». Стилiстичні особливості, проблематика.
9	Український «театр корифеїв». Зародження українського театру. Аматорські гуртки. Професійна українська трупа.
10	Драматургія в українській літературі XIX ст. Від І.Котляревського до «театру корифеїв». Жанр драми у творчості І.Карпенка-Карого. Трагедія «Сава Чалий».
11	Реалізм в українській літературі кінця XIX ст. Стилiстичні пошуки в межах реалістичного напрямку. Творчість А.Тесленка.
12	Реалізм в українській літературі кінця XIX ст. Життя і творчість С.Васильченка. Педагогічна діяльність та її відображення в психологічних оповіданнях митця.
13	Культурна постать І.Франка. Періодизація творчості. «Натуралістичний період» у житті письменника. Е.Золя. Теорія «ідеального реалізму». І.Франко як теоретик літератури. «Із секретів поетичної творчості». «Літературно-науковий вісник» – концепція часопису.
14	Творчість І.Франка на межі століть. Останній період творчості. Елементи натуралізму та імпресіонізму в соціально-психологічному романі «Перехресні стежки».
15	Риси модернізму в творчості І.Франка. Лірична драма «Зів'яле листя». Філософська поема «Мойсей». Поема «Іван Вишенський».

5 семестр

№	Тема заняття / план
1	Модерні тенденції. Стилiсові трансформації в європейській літературі. Символізм. Імпресіонізм. Декаданс. «Мистецтво заради мистецтва».
2	Зародження модерністського дискурсу в українській літературі II половини XIX ст. Діяльність М.Драгоманова. Європоцентризм та народництво.
3	Феміністичний дискурс в українській літературі II половини XIX ст. Феміністичний рух в Україні. Н.Кобринська. С. Окуневська.
4	О.Кобилянська. Життєвий і творчий шлях письменниці. Феміністичні ідеї, ніцшеанство, психологізм у ранній творчості О.Кобилянської. «Людина». «Царівна».
5	Творчість О.Кобилянської. Психологічний реалізм. «Земля». Тема культурних та спадкових співвідношень. «В неділю рано зілля копала» – мультикультурний аспект.
6	Культурна постать Лесі Українки. Історія життя і творчості письменниці. Поетична та прозова спадщина Лесі Українки. Літературно-критичні есе. Світоглядна позиція.
7	Драматургійна творчість Лесі Українки. Жанр драматичної поеми. Драма-феєрія «Лісова пісня». Новоромантизм у творчості письменниці («Блакитна троянда»).
8	Інтертекст у драматургії Лесі Українки. Біблійний міф («Одержима»). Пророчий міф («Кассандра»). Фемінізація міфу («Камінний господар»).
9	Імпресіонізм/експресіонізм в українській літературі XIX ст. Імпресіонізм та експресіонізм: стилістичні ознаки.
10	Імпресіонізм в українській літературі XIX ст. Творчість М.Коцюбинського. Стилiстичні риси творчості.
11	Експресіонізм в українській літературі XIX ст. Новелістика В.Стефаника. Стилiстичні риси творчості.

12	Зародження модерністського дискурсу в українській літературі межі XIX–XX ст. «Молода муза», «Українська хата», «Літературно-науковий вісник» – дискусії, проблеми, тенденції. Нові напрямки мистецьких шукань.
13	Українська поезія к. XIX – поч. XX ст. Творчість М.Вороного. Художній світ Б.Лепкого. Поезія О.Олеся.
14	Конфлікт інтерпретацій української літератури XIX ст. у літературознавчих студіях XX ст. Класична інтерпретація (С.Єфремов, М.Грушевський). Модерна інтерпретація (М.Зеров, М.Драй-Хмара). Погляд з діаспори (Є.Маланюк, М.Павлишин, Ю.Шерех-Шевельов, Г.Грабович).
15	Конфлікт інтерпретацій української літератури XIX ст. у сучасних літературознавчих студіях. Перепрочитання творів української літератури XIX ст. у контексті естетики постмодернізму. (Н.Зборовська, О.Забужко, Т.Гундорова).

6 семестр

№	Тема заняття / план
1	Українська література XX ст.: характерні риси розвитку. Культурно-історичні чинники, соціальні рухи та західноєвропейські теорії в рецепції українських митців.
2	Культурні дискурси та дискусії. Формування та розгортання опозиції «народництво/модернізм» як визначального чинника розвитку української культури XX ст.
3	Модернізм в українській літературі початку XX ст. Відгомони європейського модернізму в українській літературі поч. XX ст. Дискурс модернізму «молодомузівців» і «хатян». Загострення і поглиблення цієї проблематики в літературі 20-х рр.
4	Українська література 20-х рр. XX ст. Зовнішні (соціальні) та внутрішні (культурні) чинники розвитку української літератури у 20-х рр.: зовнішня та внутрішня еміграція, урбанізація, модернізація життя, формування нової української інтелігенції, поліфонія ідей, активізація літературного життя тощо.
5	Літературні угруповання 20-х рр. Розмаїтість літературних напрямів та літературних груп. Від «Білої студії» до СПУ.
6	Художні стилі в українській літературі 20-х рр. Символізм, неокласицизм, революційний романтизм, футуризм, екзистенціалізм, експресіонізм тощо. М.Бажан.
7	«Неокласицизм» в українській літературі поч. XX ст. Елітарність та аристократизм у творчості поетів-«неокласиків». Літературознавча та перекладацька діяльність митців. Творчість В.Домонтовича.
8	Авангардизм в українській літературі 20-х рр. XX ст. Співвідношення понять «авангардизм» і «модернізм». Футуризм як стиль. Маніфест Ф.Т.Марінетті. Діяльність М.Семенка. «Нова генерація».
9	Психологічний реалізм в українській літературі I половини XX ст. Творчість А.Головка, О.Досвітнього, А.Любченка та ін. «Критичний реалізм» і «революційна романтика». Актуальна тематика доби.
10	Екзистенційні мотиви у творчості письменників 20-х рр. Зародження інтелектуальної прози. Літературне угруповання «Ланка».
11	Розвиток української драматургії у 20-х рр. XX ст. Творчість М.Куліша, І.Кочерги, С.Черкасенка та ін. Експресіонізм у драматургії М.Куліша. Театр Леся Курбаса «Березіль». «Філософія театру».
12	Літературна дискусія 1925–1927 рр. Памфлети М.Хвильового. Літературний диспут «Шляхи розвитку української літератури» (Київ, 1925).
13	Літературна дискусія 1925–1927 рр. «ВАПЛІТЕ». «Психологічна Європа». «Україна чи Малоросія?».
14	«Розстріляне відродження». Процес СВУ. Самогубство М.Хвильового. Уніфікація літературного процесу протягом 30-х років (репресивна система, ідеологічні “шори”, створення СПУ) та її наслідки.

15	Друга світова війна в українському літературному дискурсі. Національно-патріотичні мотиви в творах воєнного часу (В.Сосюра, М.Рильський, О.Довженко, М.Бажан). Тема війни у творах Л.Первомайського («Дикий мед») та Г.Тютюнника («Вир»).
----	--

7 семестр

№	Тема заняття / план
1	Українська література «в екзилі». Зародження та формування діаспорної української літератури. Культурні центри української діаспори (Подебради, Варшава, Прага). Культурна діяльність В.Липинського та Д.Донцова.
2	«Празька поетична школа». Варшавська та празька групи поетів. Загальна характеристика творчості митців.
3	Творчість представників «Празької поетичної школи» в історичному контексті. «Вістниківська квадрига». Концепт «національного чину». Постать О.Теліги.
4	Друга хвиля еміграції. МУР. Конфліктність та амбівалентність дискурсів. Теорія «органічної літератури». Культурна постать Ю.Шереха (Шевельова).
5	Прозова творчість письменників-емігрантів. Риси психологічного реалізму в творчості У.Самчука. І.Багряний як письменник і публіцист.
6	Прозова творчість письменників-емігрантів. Стилiстичні особливості поетичної та прозової творчості В.Барки. Творчість Т.Осьмачки.
7	Інтелектуальна постать В.Петрова (Домонтовича). Літературознавча, мовознавча та культурно-історична діяльність В.Петрова. Літературна творчість митця. Жанр белетризованої біографії. Психологічна проза.
8	Екзистенціалізм у творчості письменників-емігрантів. І.Багряний як письменник і публіцист. Стилiстичні особливості творчості В.Барки. Постать Т.Осьмачки. Експериментальна проза Ю.Косача.
9	Нью-Йоркська група поетів. Екзистенційні мотиви у творчості письменників-емігрантів. Феномен «гібридної ідентичності».
10	Сюрреалізм як художній стиль у творчості НЙГ. Елементи сюрреалізму в творчості Ю.Тарнавського, Е.Андієвської та ін.
11	Українська еміграційна література к. ХХ – початку ХХІ ст. Літературна і культурна діяльність Б.Бойчука та Б.Рубчака. Літературні антології.
12	Між світами та контекстами. Журнал «Сучасність». Видавництво «Смолоскип». А.Мельничук, В.Махно та ін.
13	Явище «шістдесятництва» в українській літературі. Політична ситуація («відлига») як чинник літературного розвитку. Шістдесяті – боротьба в рамках режиму. Гуманізм, націоналізм, комунізм. Ревіталізація літературного дискурсу.
14	Розвиток прозових жанрів і тем протягом 60-х – 70-х рр. Продовження традицій народної ліро-епіки (А.Дімаров, Б.Харчук, С.Пушик, Гр.Тютюнник). Історичний роман (П.Загребельний, В.Шевчук, Р.Федорів, Р.Іваничук).
15	«Третє цвітіння» метрів. М.Рильський. Конфлікт поколінь. Спроба модернізації поезії (М.Вінграновський, І.Драч).

8 семестр

№	Тема заняття / план
1	«Друга хвиля» шістдесятництва. В.Стус, І.Калинець, І.Світличний. Оновлення критичної традиції (Є.Сверстюк, І.Світличний, І.Дзюба, М.Коцюбинська).
2	«Химерна проза». В.Земляк, О.Ільченко. Творчість Є.Гуцала, В.Дрозда, В.Міняйла та інших письменників 60–70-х рр. В.Шевчук.
3	«Внутрішня еміграція» в українській культурі 70-х рр. Культура соц-арту 70-х рр. Самвидав як всеохопне явище тогочасної дійсності. «Шухлядна» література. Український «андеграунд».

4	Київська школа поетів. Герметизація творчості як засіб виживання в умовах тоталітаризму.
5	Літературна ситуація 80-х рр. – конфлікт поколінь. Творчість «асоціативних» поетів (В.Герасим'юк, І.Римарук, І.Малкович, В.Осадчий). Авангардні рухи в українській літературі 80-х рр. Наймолодше покоління 80-х – свідомий епатаж.
6	Трагедія Чорнобиля і її вплив на українську літературу. Сильове розмаїття поезії (від «неокласицизму» М.Стріхи до іронічності й «карколомності» поезії В.Неборака).
7	Пост/апокаліптичні мотиви у творчості сучасних митців. Міфологізація світу. Стилістичні експерименти. «Неоязичництво» як мистецький прийом.
8	Літературне покоління «пост»-епокси. Літературні угруповання 90-х рр. Творчі експерименти у сучасній українській прозі.
9	Постмодернізм як світовідчуття та естетична концепція. Основні принципи постмодерністської естетики. Принцип гри, інтертекст, іронія. Стилістичні експерименти та мистецькі практики. Симулякр, пародія, перформенс.
10	Постмодерністська свідомість в українському контексті. Карнавалізація дійсності («Бу-Ба-Бу»). Літературний ар'єргард («ЛуГоСад»). «Нова література» як культурне явище. Чорний гумор.
11	Постколоніалізм у сучасній українській літературі. Теорія постколоніалізму. Антиколоніалізм. Синдром постколоніального шоку в українській літературі к. ХХ ст. Жанр альтернативної історії. Меланхолія.
12	Нео/міфологізм. Явище міфологізму / неоміфологізму як постколоніальна практика. Концепція міфотворчості. О.Забужко. Т.Прохасько. Г.Пагутяк. Р.Скиба.

4.2. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять

1 семестр

№	Тема заняття / план
1	Передумови виникнення та особливості розвитку давньої української літератури 1. Давнє письменство як об'єкт вивчення ІУЛ. 2. Хронологічні межі давнього українського письменства. 3. Становлення жанрової системи. 4. Особливості давньоукраїнської літератури. 5. Проблеми вивчення творів давнього письменства.
2	Біблія і давня українська література 1. Біблія як літературна пам'ятка. 2. Мотиви і образи Святого Письма у літературі періоду Київської Русі. 3. Біблійні мотиви у проповідницькій творчості і полемічній прозі XVI-XVII століть. 4. Біблійні сюжети у драматургії XVII-XVIII століть. 5. Жанри духовної лірики у давній українській поезії.
3	Давньоукраїнське літописання 1. Етапи становлення літописання (найдавніші літописні зведення). 2. Основні редакції і списки літописів. 3. Композиція «Літопису Руського». 4. Джерела написання «Повісті минулих літ». 5. Ідейно-художні особливості «Повісті минулих літ». 6. Переклади літописного тексту сучасною українською мовою.
4	Літописання старокиївське та галицько-волинське 1. Ідейно-тематичні доміанти Київського літопису. 2. Пам'ятка давньоукраїнської історіографії Галицько-Волинський літопис, його роль і місце у давньому літописанні. 3. Художні особливості Київського та Галицько-Волинського літописів.
5	«Слово о полку Ігоревім» – пам'ятка літератури стародавньої України

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історична основа твору. Проблема авторства «Слова о полку Ігоревім». 2. Композиційні особливості пам'ятки. 3. Образна система твору. 4. Головна ідея твору та принципи її реалізації. 5. «Слово о полку Ігоревім» та усна народна творчість. 6. «Слово о полку Ігоревім» та українське мистецтво.
6	<p style="text-align: center;">Жанр повчань у давньоукраїнському письменстві</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жанрові особливості повчань. 2. Зміст, композиція, образи та дидактика «Повчання» Володимира Мономаха. 3. Дидактична сутність повчань Феодосія Печерського. 4. Ідейно-тематичні особливості повчань Георгія Зарубського.
7	<p style="text-align: center;">Українське літературне бароко. Латиномовна поезія XVI–XVII ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бароко як загальноєвропейське художнє явище. 2. Історичні та естетичні передумови розвитку українського бароко. 3. Типологічні риси українського бароко. 4. Українська латиномовна поезія – ренесансне явище українського письменства. 5. Творчий доробок Юрія Дрогобича. 6. Мотив автобіографізму у збірці «Пісні Павла Русина з Кросна» (1509 р.). 7. «Роксоланія» (1584 р.) Севастьяна Фабіяна Кленовича – явище новолатинської поезії в Україні.
8	<p style="text-align: center;">Творчість Івана Вишенського</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Життєвий шлях і світогляд Івана Вишенського. 2. «Облічення диявола-миродержця» (робота з текстом): <ol style="list-style-type: none"> а) світоглядно-психологічний рівень прочитання твору; б) художньо-образний рівень; в) мовно-структурний рівень. 3. Основна проблематика «Послання до єпископів». 4. Композиція та стильові особливості твору.

2 семестр

№	Тема заняття / план
1	<p style="text-align: center;">Україномовна книжна поезія XVI–XVII ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Київські поетики XVII ст. та їх вплив на тогочасну поезію у стилі бароко. 2. Художній світ і поетика віршів Климентія Зіновіїва. <ol style="list-style-type: none"> а) життєпис автора; б) основні мотиви поезій; в) мова творів Зіновіїва. 3. Тематичні та жанрові особливості збірки «Аполлонова люття Лазаря Барановича» 4. Іронія і гумор у поетичному доробку Данили Братковського.
2	<p style="text-align: center;">Українська стародавня драматургія</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Генеза давньоукраїнського театру. 2. Шкільна драма: теорія драми, жанри. 3. Джерела та образи драми «Милість Божа».
3	<p style="text-align: center;">Феофан Прокопович і його трагікомедія «Володимир»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Життя та громадська діяльність Ф.Прокоповича. 2. Літературна творчість. 3. Місце і роль трагікомедії «Володимир» у літературному процесі XVIII століття: <ol style="list-style-type: none"> а) політична заангажованість трагікомедії; б) композиційні особливості п'єси; в) принципи розкриття характерів головних героїв; г) художня своєрідність твору.
4	Вертепна драма

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Походження та особливості побутування вертепу. 2. Композиція вертепної драми. 3. Мотиви та образи різдвяної частини драми. 4. Засоби гумору, гротеску, сатири у другій частині драми. 5. Історична доля вертепу.
5	<p style="text-align: center;">Козацька літописна проза</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Козацькі літописи як літературний жанр. 2. Час написання літопису Самовидця і питання його авторства. Головна тема літопису. 3. Показ суперечностей між козацькими верхами і низами в оповіданні про Чорну раду 1663 року. 4. Літопис Самійла Величка.
6	<p style="text-align: center;">Історіографічна проза</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Літопис Григорія Грабянки. 2. Образ Б.Хмельницького у козацьких літописах. 3. «Історія Русів»: проблема авторства, тема та проблематика твору.
7	<p style="text-align: center;">Фольклорна та книжна основа інтермедій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про інтермедію та її дослідження літературознавцями. 2. Інтермедії до драми Якуба Гаватовича та їх народнопоетичні джерела. 3. Гумористично-побутові та соціально-сатиричні мотиви інтермедій з Дернівського збірника.
8	<p style="text-align: center;">Гумор та сатира XVIII століття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гумористичні віршовані оповідання («Кирик», «Отець Негребецький», «Марко Пекельний»). 2. Соціальна сатира («Сатирична коляда», «Плач київських монахів»). 3. Мотиви сатиричних творів І. Некрашевича. 4. Творчість мандрівних дяків. 5. Інтермедії до драм Г.Кониського та М. Довгалевського.
9	<p style="text-align: center;">Творчість Григорія Сковороди</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біографія і творчість: «навчити людину бути щасливою». 2. Вірші про самопізнання і моральне вдосконалення. 3. Мотиви свободи у поезіях Г.Сковороди. 4. Джерела і теми збірки «Байки харківські». 5. Байки про «сродну працю». 6. Тлумачення Сковородою моральності у байках. 7. Художнє новаторство Сковороди.

3 семестр

№	Тема заняття / план
1	<p style="text-align: center;">І. Котляревський «Енеїда»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Енеїда»: жанрово-тематична характеристика твору. 2. Стилiстичні особливості поеми. 3. «Енеїда» І. Котляревського versus «Енеїда» Вергілія.
2	<p style="text-align: center;">Драматургія І. Котляревського</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Наталка-Полтавка», «Москаль-чарівник» – зародження нової української драматургії. 2. Жанрові та стилістичні особливості п'єс І. Котляревського.
3	<p style="text-align: center;">Творчість Г. Квітки-Основ'яненка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика творчості Г. Квітки-Основ'яненка. 2. «Маруся» – перший український прозовий твір.
4	<p style="text-align: center;">Класицизм і сентименталізм у творчості Г. Квітки-Основ'яненка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сатиричні твори. «Салдацький патрет». «Конотопська відьма».

	2. Сентименталізм у творчості письменника. «Сердешна Оксана».
5	Байкарі в українській літературі XIX ст. 1. Жанр байки в українській літературі. 2. П. Гулак-Артемівський як байкар. 3. Творчість Є. Гребінки. 4. Творчість Л. Глібова.
6	Рання творчість Т. Шевченка 1. Рання поетична творчість. Жанр балади. «Причинна», «Лілея», «Тополя», «Утоплена». 2. Фольклорні мотиви та образність у ранній творчості Т. Шевченка. 3. П'єса «Назар Стодоля»: загальна характеристика твору.
7	Т. Шевченко «Гайдамаки» 1. Романтична поема «Гайдамаки»: історичний контекст. 2. Образ Гонти. Проблема фанатизму. 3. Композиція, стилістика та проблематика твору.
8	Т. Шевченко «Катерина» 1. Поема «Катерина» – елементи реалістичного зображення дійсності. 2. Специфіка образу жінки-матері у творі. 3. Мотив сирітства як спокути за провинку батьків.
9	Період «трьох літ» у творчості Т. Шевченка 1. Творчість періоду «трьох літ». 2. «Заповіт» як сакральний текст. 3. Поеми «Сон», «Кавказ», «І мертвим, і живим, і ненародженим...». 4. Цикл «В казематі»: тематичні особливості поезій, характерні мотиви та образи.
10	Твори Т. Шевченка періоду заслання 1. Поетична творчість періоду заслання. 2. «Художник»: стилістичні особливості та автобіографічні риси повісті. 3. «Журнал»: загальна характеристика тексту.
11	Образ жінки-матері в поемах Т. Шевченка 1. Еволюція образу жінки-матері в поемах «Наймичка», «Неофіти» та «Марія». 2. Авторське тлумачення біблійного міфу в поемі «Марія». 3. Проблема віри як самопожертви.
12	Останній період творчості Т. Шевченка 1. Останній період творчості: загальна характеристика. 2. Переосмислення біблійних мотивів та образів. «Ісайя. Гл. 35». 3. Поема «Єретик»: тематика, проблематика, історичний контекст. 4. Підсумок життєвого шляху в поезії «Чи не пора вже нам, небого...».
13	Культурна й літературна діяльність П. Куліша 1. Життєвий і творчий шлях. Видавнича діяльність. 2. Поетичні збірки П. Куліша – світоглядні трансформації. 3. Жанр поеми у творчості П. Куліша. «Куліш у пеклі». «Магомет і Хадиза».
14	Історичний роман П. Куліша «Чорна рада» 1. Історія написання твору. «Літопис Самовидця». Історичний контекст. 2. Характерні образи українських козаків. 3. Основні прийоми та методи передвиборної агітації. 4. Соціальні прошарки й касти в історіософській концепції П.Куліша.
15	Творчість Ю. Федьковича 1. Цікаві біографічні факти та поетична діяльність митця. 2. Великі віршовані форми. «Новобранчик», «Довбуш». 3. Прозова творчість. «Три як рідні брати».

№	Тема заняття / план
1	Літературна творчість Марка Вовчка 1. «Народні оповідання»: загальна характеристика збірки. Риси реалізму. 2. Соціальна повість «Інститутка». 3. Жанр казки в творчості Марка Вовчка. «Кармелюк».
2	Творчість Ганни Барвінок 1. Загальна характеристика творчості. 2. Риси романтизму, реалізму та психологізму в оповіданнях Г. Барвінок.
3	Культурна постать Олени Пчілки 1. Загальна характеристика творчості. 2. Повість «Товаришки» – реалістичні та феміністичні елементи у творі.
4	Реалізм у творчості І. Нечуя-Левицького 1. Сатиричні оповідання І.Нечуя-Левицького. 2. Свідомий бунт проти кріпацтва в повісті «Микола Джеря». 3. Модель української родини в повісті «Кайдашева сім'я».
5	Романістика І. Нечуя-Левицького 1. Антиколоніальна проблематика роману І.Нечуя-Левицького «Хмари». Образ українського інтелігента у творі. 2. Історичні твори в доробку письменника.
6	Творчість П. Мирного 1. «Хіба ревуть воли як ясла повні»: композиція, стиль, проблематика твору. 2. Жіноча версія «пропащої сили» в романі «Повія». 3. Драматургічна творчість П. Мирного. «Лимерівна».
7	Театр «корифеїв» 1. Загальна характеристика явища. 2. М. Старицький «Не судилось», – семантико-стилістичні особливості творів. 3. М. Кропивницький «Доки сонце зійде – роса очі виїсть», «Пропала грамота» (за твором М. Гоголя).
8	Творчість І. Карпенка-Карого 1. Сатиричні драми «Хазяїн», «Мартин Боруля», «Сто тисяч». 2. Трагедія «Сава Чалий». Жанрові особливості та проблематика п'єси.
9	І.Франко. Поезія. 1. Поетична творчість І.Франка. Збірка «З вершин і низин». Цикл «Веснянки». 2. Лірична драма «Зів'яле листя»: композиція, тематика, основні мотиви. 3. Філософська поема «Мойсей». Постать пророка. Інтерпретація біблійної легенди.
10	І. Франко. Твори періоду «натуралізму» 1. Натуралізм у творчості І.Франка. «Воа constrictor». 2. Теорія «наукового реалізму». «Захар Беркут». 3. Повість І. Франка та однойменна екранізація (2019 р.) – особливості тлумачення. 4. «Украдене щастя»: жанр, проблематика, фольклорні джерела твору.
11	І. Франко «Перехресні стежки» 1. Психологічний реалізм. Соціально-психологічний роман «Перехресні стежки». 2. Композиційні особливості та проблематика твору. 3. Елементи натуралізму та імпресіонізму в «Перехресних стежках».
12	Творчість А. Тесленка 1. Загальна характеристика життя і творчості письменника. 2. Оповідання «Школяр», «Наука», «Немає матусі», «Поганяй до ями!» та ін. (за вибором). 3. Повість «Страчене життя»: проблематика, особливості авторського стилю.
13	Творчість С. Васильченка 1. Загальна характеристика життя і творчості. 2. Оповідання «Мужицька арифметика», «Гріх», «На чужину» та ін. (за вибором).

	3. Повість «Галант»: проблематика, особливості авторського стилю.
14	А.Свидницький «Люборацькі» 1. Історія написання та видання роману «Люборацькі». 2. Проблематика твору, особливості композиції, біографічні паралелі. 3. «Люборацькі» А. Свидницького – «перший реалістичний роман на побутовому тлі» (І.Франко).
15	Творчість Б. Грінченка 1. Культурна діяльність Б. Грінченка. 2. Психологічний реалізм у прозових творах Б. Грінченка. 3. Проблемно-тематичний аналіз оповідань «Украла», «Дзвоник», «Сама, зовсім сама», «Екзамен», «Олеся».

5 семестр

№	Тема заняття / план
1	Поезія Лесі Українки 1. Сучасний погляд на постать письменниці: літературознавчий контекст. 2. Поетичні збірки «На крилах пісень», «Думи і мрії», «Відгуки»: загальна характеристика. 3. Цикл «Сім струн»: особливості композиції, поетика.
2	Рання драматургія творчість Лесі Українки 1. Драматична поема «Блакитна троянда»: риси модернізму, символічна образність. 2. «Одержима». Історія написання. Специфіка модерного тлумачення біблійного міфу.
3	Жанрове розмаїття драматургії Лесі Українки 1. Фантастична драма «Осінь казка»: основні мотиви та символи. 2. Драма-феєрія «Лісова пісня» в контексті неоромантичної проблематики. 3. Драматична поема «Бояриня» в культурологічному прочитанні.
4	Інтертекст у драматичних поемах Лесі Українки 1. Драматична поема «Кассандра»: інтерпретація античного міфу. Композиція та звукова організація твору. Візуальна образність. 2. «Камінний господар» як жіноча версія легенди про Дон Жуана.
5	Леся Українка «Оргія» 1. Драматична поема «Оргія»: історичний контекст, проблематика. Гендерна оптика. 2. Європейські мотиви у творчості Лесі Українки.
6	Проза та публіцистика Лесі Українки 1. Нарис «Місто смутку». Мотив божевілля у творчості Лесі Українки. 2. Публіцистика. «Малорусские писатели на Буковине»: актуалізація проблематики.
7	Творчість О. Кобилянської у контексті раннього модернізму 1. Імпресіонізм, неоромантизм і фемінізм в оповіданні «Природа». 2. «Valse mélancolique»: гендерна проблематика в контексті неоромантизму. 3. «В неділю рано зілля копала» – переосмислення фольклорного сюжету, культурні коди.
8	Фемінізм у творчості О. Кобилянської 1. Фемінізм і ніцшеанство у творах письменниці. 2. Повість «Людина» як феміністичний маніфест. 3. «Царівна» в контексті модернізму.
9	О. Кобилянська «Земля» 1. «Земля» – трансформація міфу про землю. 2. Проблема братовбивства. Конфлікт батьків і дітей. 3. Стилїстичні особливості твору.
10	Новелїстика М. Коцюбинського 1. Імпресіонїстична новела як жанр. 2. Імпресіонїстична новела «Intermezzo»: техніка «уважного читання».

	3. «Коні не винні», «Сміх»: композиційні особливості творів, проблематика.
11	Психологізм у творах М. Коцюбинського 1. Психологічний реалізм у творчості письменника. 2. Дитяча психологія в оповіданнях «Маленький грішник», «Подарунок на іменини». 3. Кризові стани свідомості у творах «Цвіт яблуні». «Persona grata». Імпресіоністична техніка письма.
12	Повість М. Коцюбинського «Тіні забутих предків» 1. Інтертекстуальні перегуки в повісті. 2. Міфологічні елементи та народні традиції у творі. 3. Символіка повісті. Назва. Художня ідея.
13	Творчість В. Стефаника 1. Творчий шлях митця. 2. Новелістика першого періоду творчості. Експресіоністичні елементи. 3. «Новина», «Камінний хрест», «Злодій», «Катруся»: проблематика творів.
14	I Світова війна у творах В. Стефаника 1. Другий період творчості. Тема війни. Історичний контекст. 2. «Марія», «Сини» та інші твори (за вибором): проблематика, стилістичні особливості.
15	Літературна діяльність В. Винниченка 1. Політичні погляди В. Винниченка. «Відродження нації». 2. Прозова творчість митця. «Записки кирпатого Мефістофеля». 3. Драматургія. «Чорна Пантера і Білий Ведмідь».

6 семестр

№	Тема заняття / план
1	Романістика В. Винниченка 1. Життєві принципи В. Винниченка. «Чесність з собою». 2. Фантастичний роман «Сонячна машина». 3. Публіцистичний роман «Слово за тобою, Сталіне!».
2	Творчість поетів-«неокласиків» 1. Постать М. Зерова як поета й науковця. «Ars poetica», «Саломея», «Навсикая». 2. Неокласичні та символістські елементи в поезії «п'ятірного грона». М. Драй-Хмара. 3. Перекладацька діяльність «неокласиків».
3	Літературна творчість В. Домонтовича 1. «Шостий у гроні» – творчий шлях В. Петрова. «Болотяна Лукроза». 2. Жанр белетризованої біографії у творчості В. Домонтовича (В. Петрова). «Романи Куліша», «Аліна й Костомаров».
4	Стилістичні пошуки українських футуристів 1. Маніфест футуризму. 2. Творчість М. Семенка. 3. «Неокласицизм»/ футуризм як провідна опозиція літературного процесу 20-х рр.
5	Культурна постать М. Хвильового 1. Визначальні ідеї публіцистичної діяльності М. Хвильового. 2. Проза М. Хвильового – загальна характеристика. 3. «Арабески», «Сентиментальна історія», «Солонський яр» – особливості новелістичного жанру.
6	Неоромантизм у творчості М. Хвильового 1. Імпресіонізм у творчості М. Хвильового. «Я (Романтика)», «Кіт у чоботях». 2. «Повість про санаторійну зону» і концепція «романтики вітаїзму». 3. «Вальдшнепи» як «проблемний роман».
7	Літературна дискусія 1925–1927 рр. 1. Визначальні ідеї публіцистичної діяльності М. Хвильового. Концепція «азіатського ренесансу».

	2. Памфлети М.Хвильового. «Про сатану в бочці...». «Україна чи Малоросія?»
8	Драматургія в творчості М. Куліша 1. Експресіонізм у п'єсах М.Куліша. «97», «Мина Мазайло». 2. Специфіка відтворення психологічного стану героя у творі «Народний Малахій». 3. Соціалізм як світоглядний концепт у п'єсі «Маклена Граса». 4. Експериментальна п'єса «Патетична соната»: композиція, поетика твору.
9	Творчість Ю. Яновського 1. Романтичні елементи у творах Ю.Яновського. «Вершники». 2. Композиційні особливості творів «Чотири шаблі» та «Майстер корабля».
10	Поезія П. Тичини 1. «Соняшні кларнети» як квінтесенція художнього світовідчуття П.Тичини. 2. Символізм та музичність у поезії П.Тичини. «Золотий гомін». 3. «Скорбна мати», «Похорон друга» – жанрова специфіка поем.
11	Творчість В. Підмогильного 1. Життєвий і творчий шлях В.Підмогильного. Участь в угрупованні «Ланка». 2. Новелістика В.Підмогильного. «Добрий Бог», «Третя революція», «В епідемічному бараці».
12	Інтелектуальна проза В. Підмогильного 1. «Місто» – роман кар'єри, роман виховання. Екзистенційна проблематика твору. 2. «Невеличка драма» – риси інтелектуальної та психологічної прози.
13	Творчість М. Бажана 1. Стилістичне розмаїття поезії М.Бажана («Фокстрот», «Цирк», цикл «Будівлі», «Гофманова ніч») 2. Поема «Сліпці»: проблемно-тематичний аналіз. 3. Пізня творчість митця. «Нічні концерти».
14	Імпресіонізм у поетичній творчості Є. Плужника 1. Імпресіонізм у поезії Є. Плужника. 2. Поема «Галілей»: композиція, версифікаційні особливості, ідея твору.
15	Кіноповість у творчості О. Довженка 1. «Зачарована Десна» – своєрідність оповіді. 2. «Україна в огні», «Повість полум'яних літ» – проблематика, спосіб викладу/зображення подій. 3. Фільми О. Довженка. «Звенигора», «Земля».

7 семестр

№	Тема заняття / план
1	«Празька школа поетів» 1. Моделювання національної ідентичності в поезії «Празької школи». О. Теліга «Якими нас прагнете?» 2. Історіософські мотиви у творчості представників Празької школи.
2	Концепція «національного чину» в поезії «Празької школи» 1. Феномен «вістниківської квадриги». Політична концепція Д. Донцова. 2. Ідея «національного чину» та образ «степоної Еллади» в поезії Є. Маланюка.
3	Літературна творчість В. Домонтовича 1. «Мала» проза В. Домонтовича. «Апостоли». 2. Психологічний реалізм у творах В. Домонтовича. «Дівчина з ведмедиком».
4	Інтелектуальний роман у творчості В. Домонтовича 1. «Доктор Серафікус»: конфлікт тілесного і духовного. 2. Екзистенційна проблематика в романі «Без ґрунту».
5	Психологічний реалізм у творчості І. Багряного 1. Життєвий і творчий шлях. Поезія І. Багряного. 2. Пригодницький роман «Тигролови».

	3. Публіцистична діяльність І. Багряного. «Чому я не хочу вертатись до СРСР?». 4. Автобіографічні елементи роману «Сад Гетсиманський». Біблійні мотиви.
6	Творчість В. Барки 1. Творчий шлях В. Барки. 2. «Жовтий князь» – загальна характеристика твору. Стилiстичні особливості. 3. Збірка «Океан» – теми, мотиви, композиційні особливості.
7	У. Самчук «Марія» 1. Загальна характеристика творчості У. Самчука. 2. Роман-хроніка «Марія» – основні теми, мотиви, образи. Композиційні особливості.
8	Стилiстична своєрідність творів Т. Осьмачки 1. Поезія Т.Осьмачки. Експресіонізм. 2. Риси неоромантизму в повісті «Старший боярин». 3. Експресіонізм у повісті «Ротонда душогубців».
9	Інтелектуальна постать Ю. Шереха 1. Інтелектуальна біографія Ю. Шевельова (Шереха). 2. Есеїстика мислителя. Концепція «розрадянєння» людини. 3. Літературознавчий доробок Ю. Шереха: огляд окремих статей мислителя – за індивідуальним вибором студентів.
10	Творчість Ю. Косача 1. Постать Ю. Косача в контексті української діаспори. 2. Поетичний доробок Ю. Косача. 3. «Еней і життя інших»: проблематика, стилістичні особливості твору.
11	Поезія Нью-Йоркської групи 1. Спільні та відмінні риси творчості різних представників Нью-Йоркської групи. 2. Екзистенційні мотиви та стилістичні експерименти в поезії Нью-Йоркської групи.
12	Сюрреалізм у творчості Нью-Йоркської групи 1. Екзистенційні мотиви у поезії Ю. Тарнавського. 2. Сюрреалізм у творчості Е.Андієвської. «Джалапіта».
13	Покоління «шістдесятників» як літературне явище 1. Поезія 60-х рр. – переоцінка цінностей? 2. Творчість І.Драча, Д.Павличка, Л.Костенко, В.Вінграновського, В.Симоненка. 3. Літературна критика 60-х (Є.Сверстюк, І.Дзюба).
14	Поетичні маніфести українських «шістдесятників» 1. Постать І. Світличного. 2. Поетичний світ І. Калинця. 3. Художній світ В. Стуса.
15	Новелістика Григора Тютюнника 1. Жанр психологічної новели у творчості Гр. Тютюнника. 2. «Зав'язь», «Син приїхав», «Три зозулі з поклоном» – загальна характеристика творів.

8 семестр

№	Тема заняття / план
1	Проза Валерія Шевчука 1. «Дім на горі» – риси «хімерного» роману. 2. «Птахи з невидимого острова» як роман-антиутопія. 3. Співвідношення сакрального і профанного у художніх просторах В. Шевчука.
2	Явище Київської школи в українській літературі 1. Київська школа як культурне явище. Герметизм. «Внутрішня еміграція». 2. Художнє світобачення та особливості поетики творів Василя Голобородька, Миколи Воробйова, Віктора Кордуна, Михайла Григоріва.
3	«Постчорнобильське покоління» 1. Карнавалізація життя в поетичній діяльності «Бу-Ба-Бу».

	<p>2. Поетична концепція «Нової літератури».</p> <p>3. «ЛуГоСад» як літературний «ар'єргард».</p>
4	<p>Постмодернізм у сучасній українській прозі. Ю. Андрухович</p> <p>1. Образ героя у творі Ю. Андруховича «Рекреації».</p> <p>2. Композиційні та стилістичні риси в романі.</p> <p>3. «Гаємниця» – автобіографія як міф про митця.</p>
5	<p>Постмодерністська поетика у прозових творах Ю. Іздрика</p> <p>1. Постмодерністська естетика: характерні риси, стилістичні та жанрові експерименти.</p> <p>2. Композиційні та жанрові особливості твору «Воцтек».</p> <p>3. Роман «Таке» як зразок української постмодерністської прози.</p>
6	<p>Постколоніалізм у творчості О. Забужко</p> <p>1. Феміністичні та національні мотиви у «Польових дослідженнях з українського сексу».</p> <p>2. Трансформація міфологічних мотивів у повісті «Казка про калинову сопілку».</p>
7	<p>«Чорний гумор» у творчості Ю. Винничука</p> <p>1. «Чорний гумор» як явище постмодерністського світосприйняття.</p> <p>2. Іронія та сарказм у творах «Ги-ги-и», «Груші в тісті», «Святе сімейство».</p> <p>3. Тематична зорієнтованість прози Ю. Винничука.</p>
8	<p>Поезія дев'яностих</p> <p>1. Література як пошук реалізму (за Ю. Шерехом).</p> <p>2. Покоління 90-х рр.: поетичні угруповання, маніфести, культурний контекст.</p> <p>3. Основні мотиви й образи української поезії межі століть.</p>
9	<p>Сучасна «жіноча» проза</p> <p>1. Міфософські мотиви в романі М. Матіос «Солодка Даруся».</p> <p>2. Образ молодого української інтелігенції у творах С. Пиркало «Зелена Маргарита», «Кухня егоїста».</p> <p>3. Феміністичні (пост-феміністичні) мотиви в оповіданнях Є. Кононенко («Три світи», «Повії теж виходять заміж», «Без мужика»).</p>
10	<p>Т.Прохасько «НепрОсті».</p> <p>1. Часопросторовий вимір «НепрОсті».</p> <p>2. Композиція твору. Інтертекстуальні елементи.</p> <p>3. Роман Т.Прохаська як «альтернативна міфологія Карпат».</p>
11	<p>Міфологічна проза Г.Пагутяк</p> <p>1. Жанр фентезі як різновид масової літератури.</p> <p>2. Традиційні міфологічні мотиви в повісті Г.Пагутяк «Гірчичне зерно».</p> <p>3. Міфологічний і фентезійний контекст «Писаря Східних Воріт Притулку».</p>
12	<p>Естетика постмодернізму межі століть. С. Жадан</p> <p>1. Постмодерністська іронія в творчості С. Жадана: характерні риси та інтенції.</p> <p>2. «Покоління Пепсі» у світлі постмодерністського епатажу.</p> <p>3. «Ворошиловград»: рефлексія соцреалістичної естетики.</p>

4.3. Самостійна робота

1. Опрацювання художніх творів передбачає уважне читання повного тексту твору з подальшим обговоренням його змісту та композиційно-стилістичних особливостей під час усного опитування на практичному занятті. Всі твори, винесені на опрацювання (див. план практичних занять) є обов'язковими для прочитання.

2. Під час створення письмового варіанту доповіді необхідно дотримуватися таких вимог: з'ясувати причини, за яких визначилася проблема, чітко сформулювати тезу, відібрати аргументи, сформулювати висновок, вміти зробити аналіз щодо наукової значимості поданої інформації, подати список використаної літератури.

3. Реферат (творча робота) оформлюється згідно з загальноприйнятими вимогами до оформлення такого типу робіт (титольна сторінка, план, три елементи структури тексту –

вступ, основна частина, висновок, список використаних джерел). Творча робота є альтернативою до написання реферату й містить елементи самостійного аналізу окремих творів XX ст.

4. Презентація виконується в комп'ютерній програмі Power Point Presentation і передбачає ілюстрований виклад певного фрагменту матеріалу. Тема роботи обирається і формулюється студентом самостійно у межах матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Мережа Інтернет, доступ до цифрових культурологічних і літературно-мистецьких платформ, літературна періодика, навчальні посібники й хрестоматії з літературної критики, історії української літературної критики, тексти класичної й сучасної української літератури.

Тези лекцій, презентації, завдання, актуальні публікації та додаткові матеріали розміщені в системі дистанційного навчання Moodle.

5. Підсумковий контроль

Іспити з навчальної дисципліни «Історія української літератури» проводяться в усній формі. Студенти отримують іспитові питання у формі білетів. Кожний білет містить два питання: 1) загальне питання з історії розвитку української літератури відповідного періоду; 2) аналіз художнього твору з української літератури відповідно до опрацьованого протягом семестру матеріалу.

Наприклад:

Білет № 1.

1. Визначте характерні риси розвитку української літератури наприкінці XVIII – на початку XIX ст.
2. Проаналізуйте стилістичні та жанрові особливості твору І.Котляревського «Енеїда».

Відповідь на кожне питання оцінюється у 20 балів. При цьому враховується повнота розкриття питання, знання змісту аналізованих творів та вміння орієнтуватись у загальній літературній ситуації та культурному контексті означеного в іспитових білетах періоду.

Питання до іспиту

II семестр

1. Загальна характеристика періодів розвитку давньої української літератури.
2. Перекладна література Київської Русі: час і причини появи. Перший південнослов'янський вплив.
3. Жанрова система перекладної літератури киеворуського періоду.
4. Біблійні книги Старого та Нового заповітів, форми перекладу та функціонування в українській літературі. Найвідоміші переклади біблійних книг.
5. Виникнення руського літописання: час і причини. «Повість временних літ»: історія створення, редакції, композиція. Реалізація ідеї незалежності Руської землі у літописанні XII–XIII ст.
6. Образ ідеального князя у творах киеворуського періоду.
7. Оригінальна житійна література. Княжі житія. Образ князя-мученика.
8. Києво-Печерський патерик: історія створення, ідейна спрямованість пам'ятки.
9. «Повчання дітям» Володимира Мономаха: час і причини написання, композиція. Образ ідеального князя.
10. Ораторська література Київської Русі. Творчість митрополита Іларіона, Кирила

- Туровського, Феодосія Печерського.
11. «Слово про Закон і Благодать» Іларіона як зразок ораторської прози XII ст., політичний зміст та історико-літературне значення твору.
 12. Поняття про паломницьку літературу. Загальний зміст та головна ідея «Ходіння» Даниїла.
 13. Історія відкриття і видання «Слова про Ігорів похід», проблеми автентичності, датування та авторства.
 14. Художні переклади і переспіви «Слова про Ігорів похід».
 15. Відображення історії та сучасності у «Слові про Ігорів похід».
 16. Ідейний зміст «Слова про Ігорів похід», реалізація ідеї у композиції твору.
 17. Система образів «Слова про Ігорів похід». Образ Руської землі.
 18. Історичні умови розвитку та особливості літературного процесу XIII – I половини XVI ст.
 19. Культурно-освітній рух в Україні у другій половині XVI-першій половині XVII ст.
 20. Латиномовна українська поезія XV–XVI ст., її патріотичний характер.
 21. Полемічна література: час і причини виникнення. Шляхи розвитку.
 22. Мелетій Смотрицький «Тренос»: образ Матері-Церкви, фольклорні та літературні традиції творення.
 23. «Послання до єпископів» Івана Вишенського: причини написання, ідейно-тематичний зміст, особливості композиції та творення образів.
 24. «Вірші на жалосний погреб... Петра Сагайдачного» Касіяна Саковича: ідейно-тематичний зміст, жанрова природа, стильові особливості. Образ українського козацтва у творі.
 25. Історична поезія XVII ст.: теми, образи, зв'язок із фольклором.
 26. Вірші Климентія Зіновіїва: історія відкриття і вивчення, тематично-ідейний зміст.
 27. Іван Величковський як представник українського барокового віршування.
 28. Шкільна драма, її походження, система жанрів, зв'язок із західноєвропейським театром.
 29. Інтермедія як форма драматичної творчості. Інтермедії до драми Якуба Гаватовича.
 30. Вертепна драма: походження, зв'язок з євангельським текстом, мотиви, композиція, образна система.
 31. Драма Феофана Прокоповича «Владимир»: її новаторський характер, жанр і композиція, образ князя Володимира.
 32. Драма «Милость Божія»: основна ідея, композиція та образна система.
 33. Діалог Семена Дівовича «Розмова Великої Росії з Малоросією»: проблематика, історіософія, особливості жанрової природи.
 34. Козацькі літописи: час і мета написання. Літопис Григорія Грабянки.
 35. Образ Богдана Хмельницького та інших гетьманів у Літописі Самовидця.
 36. Літопис Самійла Величка як явище літературного бароко.
 37. «Синопис»: його зміст і значення для розвитку освіти, науки, культури.
 38. Літературна творчість мандрівних дяків.
 39. Філософські та суспільно-політичні погляди Григорія Сковороди.
 40. Збірка Григорія Сковороди «Сад божественних пісень»: основні мотиви та образи. Особливості версифікаційної практики Григорія Сковороди.
 41. «Байки харківські» Г.Сковороди: композиція, тематика, зв'язок із античністю.
 42. Письменники XIX ст. про Григорія Сковороду.
 43. Іван Франко – дослідник давньої української літератури.
 44. Києворуська література і література XX ст.
 45. «Історія русів»: проблематика, авторство, поетика.
 46. Вплив освіти і книгодрукування на розвиток давньої української літератури.

III семестр

1. Художні стилі в українській літературі початку XIX ст. (класицизм, сентименталізм, романтизм).
2. Українська література наприкінці XVIII – на початку XIX ст.: характерні риси розвитку.
3. Класицизм в українській літературі поч. XIX ст.
4. Творчість І. Котляревського: загальна характеристика.
5. «Енеїда» – бурлескно-трагедійна поема. Особливості жанру.
6. «Енеїда» І. Котляревського versus «Енеїда» Вергілія.
7. «Наталка-Полтавка» та «Москаль-чарівник»: жанрові особливості, проблематика, стиль.
8. Сентименталізм в українській літературі початку XIX ст.
9. Творчість Г. Квітки-Основ'яненка: загальна характеристика.
10. Повість «Маруся»: авторська інтенція, проблематика, характеристика образів.
11. Класицизм у творчості Г. Квітки-Основ'яненка. «Салдацький патрет», «Конотопська відьма», «Козир-дівка» (за вибором).
12. Жанр байки в українській літературі XIX ст. Представники. Стилiстичні особливості творів одного з авторів (за вибором).
13. Розвиток романтизму в українській літературі I половини XIX ст.
14. Етнографічні дослідження та фольклористика в українській літературі поч. XIX ст.
15. Харківський осередок романтизму: загальна характеристика явища.
16. Львівський гурток романтиків «Руська трійця».
17. Київський осередок романтизму. Діяльність Кирило-Мефодіївського братства.
18. Періодизація творчості Т. Шевченка.
19. Жанр балади у творчості Т. Шевченка. «Причинна», «Утоплена», «Тополя».
20. П'єса «Назар Стодоля»: загальна характеристика твору.
21. Романтизм та реалізм у творах Т. Шевченка. «Катерина».
22. Образ жінки-матері у творчому доробку Т. Шевченка.
23. Історична тематика у творах Т. Шевченка. «Гайдамаки», «Великий льох».
24. Поема «І мертвим, і живим, і ненародженим...» та «Заповіт» у сучасному прочитанні.
25. Прозова творчість Т. Шевченка. «Художник».
26. Літературна творчість П. Куліша: загальна характеристика.
27. Історичний роман «Чорна рада»: проблематика, система образів, історичний контекст.
28. Поема П. Куліша «Магомет і Хадиза» з погляду історіософії.
29. Суспільно-культурна та наукова діяльність П. Куліша.
30. Співвідношення реалістичних та романтичних тенденцій у текстах українських письменників. Творчість Ю.Федьковича. «Три як рідні брати».

У семестр

1. Зародження реалізму в українській літературі XIX ст.
2. Творчість Марка Вовчка: загальна характеристика.
3. «Народні оповідання» Марка Вовчка як культурне явище.
4. Повесть «Інститутка»: проблематика, композиція, авторський стиль твору.
5. Риси романтизму, реалізму та психологізму в оповіданнях Г.Барвінок.
6. Творчість Б. Грінченка. Жанр оповідання. Аналіз одного з творів (за вибором).
7. Повесть О. Пчілки «Товаришки»: загальна характеристика.
8. П. Грабовський: особливості життя і творчості в контексті реалізму.
9. Соціально-психологічна проза в українській літературі XIX ст.
10. Творчість І. Нечуя-Левицького у культурно-історичному вимірі.
11. Повесть «Кайдашева сім'я» як модель української родини.
12. Образ українського інтелігента в романі І. Нечуя-Левицького «Хмари».
13. Творчість П. Мирного: загальна характеристика.

14. Соціально-психологічний роман «Хіба ревуть воли як ясла повні»: композиція, стиль, проблематика.
15. Роман П. Мирного «Повія». Проблема «пропашої сили».
16. Український «театр корифеїв»: представники, характерні риси розвитку явища.
17. Творчість І. Карпенка-Карого: загальна характеристика.
18. Трагедія І. Карпенка-Карого «Сава Чалий»: жанрові особливості, проблематика, історичний контекст.
19. Реалізм в українській літературі кінця ХІХ ст.
20. Творчість А. Тесленка. Повість «Страчене життя»: проблематика, особливості авторського стилю.
21. Життя і творчість С. Васильченка. Проблематика оповідань. Повість «Талант».
22. Постать І. Франка: загальна характеристика, періодизація творчості.
23. Поетична творчість І. Франка. Характеристика однієї зі збірок поезії (за вибором).
24. «Натуралістичний період» у житті І. Франка. «Воа constrictor», «Борислав сміється».
25. Повість «Захар Беркут» у контексті реалізму.
26. Творчість І. Франка про/для дітей. «Фарбований лис». «Грицева шкільна наука».
27. Натуралізм та імпресіонізм у романі І. Франка «Перехресні стежки».
28. «Зів'яле листя» як лірична драма: особливості композиції, проблематика, інтертекстуальні елементи.
29. Філософська поема І. Франка «Мойсей»: авторська інтерпретація біблійного міфу.
30. «Люборацькі» А. Свидницького: проблематика твору, особливості композиції, біографічні паралелі.
31. Зародження модерністського дискурсу в українській літературі II половини ХІХ ст.
32. Культурна діяльність М. Драгоманова.
33. Феміністичний дискурс в українській літературі II половини ХІХ ст.
34. Психологічна проза у творчості О. Кобилянської. Тема братовбивства у творі О. Кобилянської «Земля».
35. Феміністичні ідеї та ніщанство у творчості О. Кобилянської.
36. Сформулюйте ідею твору О. Кобилянської «Valse mélancolique». Визначте особливості поезики.
37. Проаналізуйте особливості інтерпретації сюжету пісні «Ой, не ходи, Грицю» у творі О. Кобилянської «В неділю рано зілля копала».
38. Порівняйте образ нової жінки у творах О. Кобилянської «Людина» та «Царівна».
39. Імпресіонізм/експресіонізм в українській літературі кінця ХІХ – початку ХХ ст.
40. Творчість М. Коцюбинського. Психологічний реалізм. Аналіз оповідань (за вибором студента).
41. Кризові стани свідомості у творах М. Коцюбинського «Intermezzo», «Цвіт яблуні», «Persona grata». Імпресіоністична техніка письма.
42. Міфологічні елементи та інтертекстуальні перегуки в повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків».
43. Дитяча психологія в оповіданнях М. Коцюбинського «Маленький грішник», «Подарунок на іменини».
44. Творчість В. Стефаника. Періодизація, авторський стиль письма.
45. Новелістика В. Стефаника. «Новина», «Камінний хрест», «Злодій» (за вибором).
46. Експресіоністичні та імпресіоністичні елементи в новелах В. Стефаника.
47. Другий період у творчості В. Стефаника. Історичний контекст. «Марія», «Сини».
48. Європеїзм у творчості Лесі Українки. (за С. Павличко).
49. Жанр драматичної поеми у творчості Лесі Українки: загальна характеристика.
50. Поетичні збірки Лесі Українки: загальна характеристика. Аналіз одно з віршів (поетичних циклів) за вибором студента.
51. Проаналізуйте культурний контекст драматичної поеми Лесі Українки «Оргія».

52. Порівняйте євангельський міф у творах Лесі Українки «Одержима», «На полі крові» з біблійною версією.
53. Драматична поема Лесі Українки «Бояриня» в культурологічному прочитанні.
54. Проведіть паралелі між образом Кассандри з поеми Лесі Українки та автохарактеристикою письменниці («почитаемая, но не читаемая»)?
55. Драматична поема Лесі Українки «Камінний господар»: специфіка інтерпретації образу Дон Жуана.

VII семестр

1. Поняття про модернізм, авангардизм, неокласицизм, постмодернізм та функціонування цих течій в українській літературі ХХ ст.
2. Українська література наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.: характерні риси розвитку.
3. Психологічний реалізм в українській літературі ХХ ст.
4. Інтелектуальний роман в українській літературі ХХ ст.
5. Київська школа поетів як літературне явище.
6. Імпресіонізм/експресіонізм в українській літературі ХХ ст.
7. Неокласицизм/футуризм в українській літературі ХХ ст.
8. Символізм в українській поезії ХХ ст.
9. Назвіть та схарактеризуйте основні літературні угруповання 20-х рр.
10. Схарактеризуйте революційний романтизм як літературну течію.
11. Друга світова війна в українській літературі ХХ ст.
12. Літературна дискусія 1925–1927 рр.: загальна характеристика явища.
13. Психологічна проза у творчості В. Підмогильного. «Невеличка драма».
14. Риси експресіонізму в драматургічній творчості М. Куліша.
15. М.Куліш «Патетична соната»: композиційні особливості твору.
16. «Романтика вітаїзму» М. Хвильового (на прикладі одного з творів – за вибором студента).
17. Літературна діяльність В. Винниченка: загальна характеристика творчості. Аналіз одного з творів (за вибором студента).
18. Поезія Є.Плужника. Творча постать митця.
19. Характеристика творчості представників літературного угруповання «Ланка» (за вибором студента).
20. Риси футуризму та необароко у творчості М. Бажана.
21. Революційна романтика у творах Ю. Яновського. «Чотири шаблі».
22. Твір Ю.Яновського «Майстер корабля»: проблематика, поетика, жанрові особливості.
23. Риси інтелектуальної прози в романі В. Підмогильного «Місто».
24. Концепція «кларнетизму» в поезії П. Тичини.
25. Творчість М.Йогансена в контексті українського модернізму 20-х рр. ХХ ст.
26. Схарактеризуйте творчість українських «неокласиків».
27. Назвіть і схарактеризуйте футуристичні літературні угруповання та творчість їхніх представників.
28. Сформулюйте основні ідеї, висловлені в памфлетах М. Хвильового.
29. Розвиток драматургії в українській літературі ХХ ст.
30. Жанр кіноповісті у творчості О. Довженка.
31. В. Винниченко «Сонячна машина»: риси антиутопії.
32. Жанр белетризованої біографії у творчості В. Домонтовича.
33. Проза української діаспори. Загальна характеристика.
34. «Празька школа поетів»: визначальні теми, мотиви, концепція поетичної творчості.
35. Схарактеризуйте особливості творчості представників «вістниківської квадриги».
36. Філософія «національного чину» в українській діаспорній літературі. Визначте провідні мотиви поетичної творчості Є. Маланюка.
37. Риси необароко в романі В. Барки «Жовтий князь».

38. Екзистенційні мотиви у творі У. Самчука «Марія».
39. Літературна діяльність І.Багряного. «Сад Гетсиманський»: ідейно-тематичний та композиційний рівні твору.
40. Риси необароко у прозовій творчості Т.Осьмачки («Ротонда душогубців», «Старший боярин»).
41. Жанр інтелектуального роману в творчості В. Домонтовича («Доктор Серафікус», «Без ґрунту»). Екзистенційні мотиви.
42. Постать Ю.Косача. «Еней і життя інших»: проблематика, стилістичні особливості твору.
43. Нью-Йоркська група як літературне явище. Характерні риси творчості, представники.
44. Сюрреалізм у творчості Ю. Тарнавського та Е. Андіївської.
45. Екзистенційні мотиви в поезії поетів Нью-Йоркської групи (на прикладі творчості одного з представників угруповання – за вибором студента).
46. Інтелектуальна постать Ю. Шереха: есеїстика, культурна та наукова діяльність.

VIII семестр

1. «Химерна» проза в українській літературі II половини ХХ ст. В. Земляк, В. Шевчук.
2. «Чорний гумор» в українській літературі кінця ХХ ст. Ю. Винничук, Л. Подерв'янський.
3. Визначте провідні мотиви поетичної творчості Л. Костенко.
4. Вплив Чорнобильської трагедії на подальший розвиток української літератури.
5. Герметизм в українській поезії другої половини ХХ ст.
6. Друга світова війна в українській літературі ХХ ст.
7. Епатаж кінця 80-х рр. – Бу-Ба-Бу, Пропала грамота, Нова література.
8. Жанр історичного роману в творчості П.Загребельного (на прикладі одного з творів – за вибором студента).
9. Жанр історичного роману в українській літературі II половини ХХ ст.
10. Зовнішні чинники розвитку української літератури у ХХ ст.
11. Імпресіонізм/експресіонізм в українській літературі ХХ ст.
12. Київська школа поетів як літературне явище.
13. Літературна дискусія 1925–1927 рр.: актуальна проблематика сьогодення.
14. Літературний процес 70-х рр. Самвидав.
15. Міфологічне світовідчуття у творчості поетів Київської школи (на прикладі творчості одного з представників Київської школи – за вибором студента).
16. Міфотворчі мотиви в творчості Т.Прохаська. «НепрОсті»: особливості поетики (композиція твору, інтертекстуальний рівень, авторський стиль).
17. Неоміфологізм у романі В.Шевчука «Дім на горі».
18. Нью-Йоркська група та Київська школа: стилістичні перегуки.
19. Поетичний світ І.Калинця: провідні мотиви, образи, особливості поетики.
20. Поняття про модернізм, авангардизм, неокласицизм та функціонування цих стилів в українській літературі ХХ ст.
21. Постать В.Стуса: специфіка відображення світоглядної позиції митця в поетичній творчості.
22. Постмодернізм vs пост/антиколоніалізм у сучасній українській літературі. Ю. Андрухович, О. Забужко, С.Жадан.
23. Постмодернізм в українській літературі на межі ХХ–ХХІ ст.
24. Проза української діаспори: загальна характеристика. МУР і його сучасні форми.
25. Риси антиутопії в повісті В. Шевчука «Птахи з невидимого острова».
26. Риси постмодернізму в романі Ю. Андруховича «Рекреації».
27. Розвиток драматургії в українській літературі ХХ ст.
28. Розвиток модерністського дискурсу в українській літературі ХХ ст.
29. Розвиток української прози у другій половині ХХ ст. Жанрові та стильові варіації.

30. Роман П. Загребельного «Диво»: проблематика та поетика.
31. Схарактеризуйте символізм в українській поезії ХХ ст.
32. Схарактеризуйте художні стилі в українській літературі ХХ ст.
33. Українська література в 90-рр. ХХ ст.: характерні мотиви, стилістичні напрямки, загальний культурний контекст.
34. Українська література кінця 80-х – початку 90-х рр. ХХ ст.: характерні мотиви, стилістичні пошуки, загальний культурний контекст.
35. Філософія «національного чину» в українському літературному дискурсі ХХ ст.
36. Характерні особливості поезії 80-х рр.
37. Шістдесятництво як літературне явище.
38. Покоління 90-х рр.: поетичні угруповання, маніфести, культурний контекст.
39. Постмодерністська іронія в творчості С. Жадана: характерні риси та інтенції.
40. Міфософські мотиви в романі М. Матіос «Солодка Даруся».
41. Постколоніалізм у творчості О. Забужко.
42. Карнавалізація життя в поетичній діяльності «Бу-Ба-Бу».

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

№	Види роботи	Макс. кількість балів
<i>I семестр</i>		
1	усне опитування студентів за питаннями, які виносяться на практичне заняття	7*5 = 35
2	контрольна робота	25
3	реферат/творча робота	15
4	словник термінів	15
5	презентація/доповідь	10
	Разом	100
<i>II семестр</i>		
1	усне опитування студентів за питаннями, які виносяться на практичне заняття	9*5 = 45
2	реферат/творча робота	15
3	іспит	40
	Разом	100
<i>III семестр</i>		
1	усне опитування студентів за питаннями, які виносяться на практичне заняття	9*5 = 45
2	реферат/творча робота	15
3	іспит	40
	Разом	100
<i>IV семестр</i>		
1	усне опитування студентів за питаннями, які виносяться на практичне заняття	9*5 = 45
2	реферат/творча робота	15
3	аналітичне есе	15
4	контрольна робота	25
	Разом	100
<i>V семестр</i>		
1	усне опитування студентів за питаннями, які виносяться на практичне заняття	9*5 = 45

2	реферат/творча робота	15
3	іспит	40
	Разом	100
<i>VI семестр</i>		
1	усне опитування студентів за питаннями, які виносяться на практичне заняття	9*5 = 45
2	реферат/творча робота	15
3	аналітичне есе	15
4	контрольна робота	25
	Разом	100
<i>VII семестр</i>		
1	усне опитування студентів за питаннями, які виносяться на практичне заняття	9*5 = 45
2	реферат/творча робота	15
3	іспит	40
	Разом	100
<i>VIII семестр</i>		
1	усне опитування студентів за питаннями, які виносяться на практичне заняття	9*5 = 45
2	аналітичне есе	15
3	іспит	40
	Разом	100

Критерії оцінювання завдань

Робота на практичних заняттях оцінюється в межах 5 балів – відповідно до рівня складності та обсягу матеріалу, опрацьованого в процесі підготовки до заняття, а також за ступенем інформативності та якості відповідей студента протягом самого заняття:

5 б.	Студент активно працює протягом заняття, виконує всі завдання, демонструє вільне володіння матеріалом, передбаченим темою заняття.
4 б.	Студент активно працює протягом заняття, виконує завдання з незначними похибками, демонструє достатнє володіння матеріалом.
3 б.	Студент виконує всі завдання, але припускається помилок, демонструє достатнє володіння матеріалом.
2 б.	Студент періодично бере участь у роботі під час практичного заняття, виконує частину завдань (40–50 %), частково орієнтується в матеріалі.
1 б.	Студент не бере активної участі в роботі під час практичного заняття, але правильно виконує частину завдань (20–30 %).

Реферат (огляд наукової та критичної літератури з обраної теми) / аналітичне есе оцінюється за такими критеріями: логічність, лаконічність, стислість, аргументованість висловлювань (*3 бали*), володіння відповідною науковою термінологією (*2 бали*), адекватне висвітлення основних аспектів обраної теми дослідження (*4 бали*), грамотність викладу матеріалу, відсутність помилок і стилістичних похибок (*3 бали*), дотримання вимог до оформлення роботи (*3 бали*).

Вимоги до оформлення роботи: текстовий редактор Microsoft Word, шрифт Times New Roman 14; міжрядковий інтервал – 1,5; абзацний відступ – 0,5 см, поля: верхнє, нижнє – 2 см, лівє – 3 см, правє – 1 см; вирівнювання тексту за шириною; нумерація сторінок у правому верхньому кутку (номер на титульній сторінці не ставиться). Обсяг 7–10 с.

Словник термінів і його захист оцінюється за такими критеріями:

15 б.	Написано всі терміни згідно з вимогами, студент вільно орієнтується в поняттях і дефініціях, може їх застосовувати під час практичного аналізу, роботу оформлено охайно, з дотриманням дедлайну (за 2 тижні до закінчення семестру).
13 б.	Написано 70% термінів, студент допускає незначні технічні похибки (3–4) в оформленні, послідовність інформації правильна, також під час захисту робить 2 помилки змістового характеру.
8 б.	Написано 50% термінів, студент допускає змістові помилки під час захисту, в окремих випадках наявні мовні та мовленнєві помилки (не більше 5), терміни, явища й поняття загалом майже не проілюстровано прикладами.
5 б.	Написано 10% термінів, відповідь на теоретичне питання є поверховою (або відповідь на питання відсутня), не відповідає змісту питання, у ній є суттєві неточності, порушено логічний виклад думок, наявні граматичні помилки (від 8 й більше), терміни, явища і поняття загалом не проілюстровано прикладами.

Словник укладається в довільній формі, з вказівкою на джерело. Приклад варіанту оформлення словника:

Термін	Визначення	Джерело
Бароко	напрям у мистецтві та літературі XVII–XVIII ст., художній системі якого властиві мінливість, поліфонічність, ускладненість форми, а також поєднання релігійних і світських мотивів, образів, контрасти, алегоризм та метафоричність.	Новик О. Історія української літератури (давньої). Київ : Центр учбової літератури, 2007. С. 210.

Творча робота передбачає ілюстрований виклад певного фрагменту матеріалу та має містити елементи інфографіки або інших інтерактивних технік. Оцінюється за такими критеріями: інформативне насичення – не менше 5 змістовних слайдів, повнота охоплення матеріалу (5 балів), логічна послідовність і прозорість розташування інформації (5 балів), естетична привабливість (бажано дотримуватись одного стилю оформлення), відсутність помилок і стилістичних похибок (5 балів).

Презентація виконується в комп'ютерній програмі Power Point і передбачає ілюстрований виклад певного фрагменту матеріалу. Обсяг: 10–12 слайдів. Оцінюється за такими критеріями: ключові положення, які повністю розкривають тему (3 бали), логічна послідовність поданої у слайдах інформації (1 бал), стислий виклад матеріалу, максимальна інформативність тексту (2 бали), графіка та оформлення слайдів, які мають органічно доповнювати текст (2 бали), грамотність викладу текстової інформації, відсутність помилок (2 бали).

Доповідь виконується у довільній формі й передбачає ілюстрований прикладами виклад певного фрагменту матеріалу. Обсяг: 3–4 сторінки. Оцінюється за такими критеріями: ключові положення, які повністю розкривають тему (3 бали), логічна послідовність поданої інформації (2 бали), стислий виклад матеріалу, максимальна інформативність тексту (3 бали), грамотність викладу інформації, відсутність мовленнєвих помилок (2 бали).

Контрольна робота оцінюється за такими критеріями: чітко сформульована теза (5 балів), окреслення культурно-історичного контексту аналізованого художнього явища (10 балів), аргументоване висвітлення основних аспектів теми (10 балів), грамотність викладу матеріалу, відсутність помилок і стилістичних похибок (5 балів).

Приклад контрольної роботи

Варіант № 1

- З'ясуйте поняття «патерик». Наведіть приклади патериків та їхніх авторів.
- Охарактеризуйте жанрові особливості агіографічного твору (за вибором студента).

Відповідь на іспиті оцінюється з урахуванням повноти розкриття питання (5 балів), знання змісту аналізованих творів (10 балів) і вміння орієнтуватись у загальній літературній ситуації

та культурному контексті означеного в питанні художнього явища (*5 балів*). Максимальна оцінка за відповідь на кожне питання іспитового білету – *20 балів*.

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні:

X–XVIII ст.

1. Сліпушко О. Давня українська література: Середньовіччя (X–XV століття) : навч. посіб. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2020. 431 с.
2. Савенко О. Трансформації різдвяного та великоднього сюжетів в українській літературі XI–XVIII ст. Житомир : Вид. О.О. Євенок, 2019. 440 с.
3. Історія української літератури : У 12 томах. Київ : Наук. думка, 2013.
4. Демченко С. А., Сафонов Ю. М. Давня українська література (X–XVIII століття) : практикум : навч. посіб. Київ : Знання, 2013. 231 с.
5. Береза І.Ю., Руссова В.М. Історія української літератури (давня література) : навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. П. Могили, 2011. 171 с.
6. Ісіченко І., Архиепископ. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII-XVIII т..). Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів : Святогорець, 2011. 568 с.
7. Білоус П.В., Білоус О.П. Історія української літератури XI–XVIII ст. : навч. посібник для самостійної роботи студента. Київ : ВЦ Академія, 2010.
8. Білоус П.В. Історія української літератури XI–XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ Академія, 2009. 424 с.
9. Новик О. Історія української літератури (давньої). Київ : Центр учбової літератури, 2007.
10. Чижевський Д.І. Історія української літератури. Київ : Видавничий центр Академія, 2003.

XIX–XX ст.

11. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. : підручник : У 10 т. Т. 1–7. Київ : ВЦ «Академія», 2013–2020.
12. Історія української літератури 50-60-х років XIX століття : підручник / Г.Ф. Семенюк, О.Д. Гнідан, Н.М. Гаєвська та ін. ; за наук. ред. проф. Г.Ф. Семенюка ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2019. 303 с.
13. Трофименко Т. Окологічне: усе що ви хотіли знати про сучасну українську літературу. 2019. Харків : Vivat. 288 с.
14. Українська літературна критика XX століття : у 2 т. Київ : Наук. думка, 2017. Т. 1. 604 с. Т. 2. 725 с.
15. Історія української літератури XX – поч. XXI ст. : у трьох томах : навч. посібник / за ред. В. І. Кузьменка. Київ : Видавничий центр «Академія», 2017.
16. Антологія української літературно-критичної думки першої половини XX століття / Упоряд. В.Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
17. Історія української літератури : У 12 томах. Київ : Наук. думка, 2013
18. Гундорова Т. І. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодернізм. Розвідка із коментарем із «кінця постмодерну». Видання друге, виправлене і доповнене. Київ : Критика, 2013. 344 с.
19. Гундорова Т. І. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми : статті та есеї. Київ : Грані-Т, 2013. 548 с.
20. Юрчук О. У тіні імперії. Українська література у світлі постколоніальної теорії. Київ : ВЦ «Академія», 2013. 224 с.
21. Шестопалова Т.П. Історія української літературної критики XX століття: навч.-метод. пос. для організ. самост. роб. Луганськ, 2012. 223 с.
22. Чижевський Д. І. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Київ : ВЦ «Академія», 2008. 568 с.
23. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза: Постмодерний період : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2008. 248 с.

24. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX століття: У 2-х кн. / за ред. О. Д. Гнідан. Київ : Либідь, 2005–2006.
25. Історія української літератури. XIX століття : У 2 кн. : підручник / за ред. акад. М. Г. Жулинського. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1. 656 с.
26. Історія української літератури. XIX століття : У 2 кн. : підручник / за ред. акад. М. Г. Жулинського. Київ : Либідь, 2005. Кн. 2. 712 с.

7.2. Додаткові:

X–XVIII ст.

1. Косарева Г. С. Давньосвіт Валерія Шевчука: художня рецепція старовинних літературних пам'яток. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. П. Могили, 2013. 188 с.
2. Бердо Г. Українська література XI–XVIII сторіч. Київ : Щек, 2011. 191 с.
3. Александрович Т., Корпанюк М. Поетика прози Григорія Сковороди. Корсунь-Шевченківський : Видавець Гавришенко В.М., 2011. 270 с.
4. Білоус П.В. Актуальні питання української літературної медієвістики. Житомир: ЖДУ, 2009. 248 с.
5. Прицак О. Коли і ким було написано «Слово о полку Ігоревім». Київ : Обереги, 2008.
6. Шевчук В. Пізнаний і непізнаний Сфінкс: Григорій Сковорода сучасними очима. Розмисли. Київ : Пульсари, 2008.
7. Білоус П.В. Давня українська література в школі. Навч. матеріали. Житомир : ЖДУ, 2007.
8. Білоус П. Давня українська література і фольклор: проблема художнього коду. Житомир : Косенко, 2006. 110 с.
9. Ушкалов Л. Есеї про українське бароко. Київ : Факт-Наш час, 2006.
10. Шевчук В. Муза Роксоланська. Українська література XVI–XVIII ст. : У двох книгах. Київ : Либідь, 2004–2005.
11. Білоус П.В. Зародження української літератури. Житомир : Полісся, 2001. 96 с.
12. Степанишин Б. Давня українська література в школі. Київ : Либідь, 2000.
13. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ, 1995.
14. Грушевський М. Історія української літератури: В 6-ти т. Київ : Либідь, 1993. 1996.
15. Українська література XI–XVIII ст. : Хрестоматія з коментарями. Чернівці : Прут, 1997.

XIX–XX ст.

16. Сучасна українська поезія : сайт. URL: <http://poetyka.uazone.net>.
17. Тарнашинська Л. Антропотопос «покоління»: метаморфози резонансних інтенцій (зауваги, що виходять поза межі академічних). *ЛітАкцент*. 2019. URL: <http://litakcent.com/2019/05/02/antropotopos-pokolinnya-metamorfozi-rezonansnih-intentsiy-z-auvagi-shho-vihodyat-pozha-mezhi-akademichnih/> (дата звернення: 15.05.2021).
18. Агеева В. Зміна мистецьких поколінь не визначається лише календарем. *ЛітАкцент*. 2019. URL: <http://litakcent.com/2019/04/10/zmina-mistetskih-pokolin-ne-viznachayetsya-lishe-kalendarem>.
19. Гундорова Тамара. *Femina melancholica*. Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. URL: <http://www.twirpx.com/file/820969>.
20. Шестопалова Т.П. На шляхах синтезу думки (теоретичні засновки спадщини Юрія Лавріненка). Луганськ, 2010. 326 с.
21. Моренець В. П. Оксиморон : Літературознавчі статті, дослідження, есеї. Київ : Медіа Груп, 2010. 528 с.
22. Агеева В. Жіночий простір. Феміністичний дискурс українського модернізму. Київ : Факт, 2003. 320 с.
23. Пахльовська О. Українська культура у вимірі «пост»: посткомунізм, постмодернізм, поствандалізм. *Сучасність*. 2003. № 10. С. 70–85.
24. Анісімова Н. Український поетичний авангард кінця XX ст. *Дивослово*. 2003. № 6. С. 2–10.
25. Логвиненко О. «Зупинилось небо у вікні» молоді української поезії. *Слово і час*. 2002.

№ 4. С. 53–57.

26. Антологія української поезії II половини XX сторіччя / автор передм. та упор. Ю. Ковалів. Київ : Гранослов, 2001. 432 с.
27. Антологія альтернативної української поезії зміни епох. Друга половина 80-х – початок 90-х років / упор. Ю. Позаяк. Харків : Майдан, 2001. 184 с.
28. Антологія української поезії II половини XX сторіччя / автор передм. та упор. Ю. Ковалів. Київ : Гранослов, 2001. 432 с.
29. Грабовська І. Україна в пошуках позитивного культурно-антропологічного типу. *Сучасність*. 2001. № 3. С. 67.
30. Жулинський М. Чи відчуваємо ми катастрофу в простій українській душі? (бесіди про сучасну літературу). *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 2. С. 50–64.
31. Забужко О. Хроніки від Фортінбраса : Вибрана есеїстика 90-х. Київ : Факт, 1999. 340 с.
32. Зборовська Н., Ільницька М. Феміністичні роздуми. На карнавалі мертвих поцілунків. Львів : Літопис, 1999. 336 с.
33. Квіти в темній кімнаті: Сучасна українська новела: Найяскравіші зразки української новелістики за останні п'ятнадцять років / упор., передм., літ. ред. В.Даниленка. Київ : Генеза, 1997. 432 с.
34. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX століття) : посібник. Тернопіль : Підручники і посібники, 1999. 224 с.
35. Опудало: українська прозова сатира, гумор, іронія 80–90-х рр. XX ст. / упор., передм., літ. ред. В. Даниленка. Київ : Генеза, 1997. 384 с.